Dosarul nr. 2-26884/2023
(2-23182096-12-2-20122023)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

04 iulie 2024 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) Diana Tricolici, examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Dacreditare" SRL către Darii Maxim privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

1. La 18 decembrie 2023, OCN „Dacreditare" SRL s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Darii Maxim privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

   În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a menționat că, la 04 iunie 2021, între OCN „Dacreditare" SRL în calitate de împrumutător și Darii Maxim în calitate de împrumutat a fost încheiat contractul de credit nebancar nr. 781604.

   Obiectul contractului constituia acordarea de către împrumutător către împrumutat a sumei cu titlu de împrumut/credit pe un termen de 30 zile. Împrumutatul nu și-a executat obligațiile asumate în temeiul contractului de împrumut, fapt ce a determinat reclamanta la adresarea în instanța de judecată pentru încasarea forțată a datoriei.

   Afirmă că potrivit art.3.3 din contractul nr. 781604, în situația în care există sume restante, împrumutătorul va aplica pentru fiecare zi de întârziere până la rambursarea totală a restanței, o penalitate zilnică echivalentă cu 0,8%/zi din suma restantă.

   Astfel, solicită încasarea unei penalități în mărime de 17000 lei pentru doar 125 zile, reieșind din următorul calcul, 17 000,00 lei x 0,8% x 125 zile = 17 000 lei. Totodată, menționează că pârâtul Darii Maxim nu a efectuat nicio achitare.

   Reclamanta notează că în scopul soluționării amiabile a litigiului, în adresa debitorului a fost expediată cerere de soluționare prealabilă, fiindu-i comunicate lui Darii Maxim pretențiile OCN „Dacreditare" SRL și posibilitatea achitării datoriei, în termen de 7 zile calendaristice. Cererea a rămas fără răspuns.
2. În temeiul articolelor 308, 774 alin. (1), 858 alin. (1), 1763 alin. (1), 1764 alin. (1) și (2), 947 alin. (1), reclamanta OCN „Dacreditare" SRL *solicită* încasarea de la Darii Maxim a datoriei în mărime de 34 000 lei, taxa de stat în mărime de 1020 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în suma de 492 lei (f.d.5).

Procedura de examinare.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2023, s-a acceptat spre examinare ca cerere cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Dacreditare” SRL către Darii Maxim. S-a dispus comunicarea pârâtului Darii Maxim, a cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate la aceasta, s-a stabilit termen de 30 zile în cadrul căruia acesta urma să prezinte referința și copiile de pe înscrisurile necesare, s-a explicat acestuia că termenul de 30 de zile se va calcula de la data comunicării cererii de chemare în judecată, precum și că neprezentarea acestora nu va împiedica soluționarea cererii în baza materialelor anexate la aceasta.
4. Judecătorul stabilește că pârâtului Darii Maxim i-a fost expediată încheierea din 22 decembrie 2023, cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la data de 08 februarie 2024 (f.d.14-15), prin intermediul poștei electronice indicate în acțiunea civilă.
5. Judecătorul atestă că, în termenul de 30 de zile, de la data comunicării cererii de chemare în judecată, pârâtul nu a prezentat referința și copiile de pe înscrisurile necesare în conformitate cu art. 276^3 alin.(3) din Codul de procedură civilă, motiv pentru care a dispus examinarea cauzei în baza înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată, conform prevederilor art. 276^4 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

Aprecierea judecătorului.

6. *Examinând materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în acțiunea civilă, judecătorul admite parțial cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente*.
7. În conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.
8. Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.
9. Prin prisma prevederilor art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.
10. Articolul 776 din Cod civil, stipulează că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.
11. Potrivit art. 901 alin. (1), (5) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau

contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației

12. Din materialele cauzei se atestă că la 04 iunie 2021, OCN „Dacreditare" SRL în calitate de împrumutător și Darii Maxim în calitate de împrumutat au încheiat contractul de împrumut nr.781604, prin care OCN „Dacreditare" SRL, a acordat lui Darii Maxim un împrumut în sumă de 17000 lei, iar ultimul s-a obligat să restituie suma primită, să achite dobânda și alte plăți aferente, în termen de 30 zile (f.d.6).
13. Potrivit art. 992 alin. (1) și (2) din Codul civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.
14. Prin urmare, judecătorul reține că relațiile juridice instituite între părțile contractante, urmează a fi apreciate prin prisma prevederilor art. 1242 alin. (1)-(3) din Codul civil, care stabilește expres, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Până la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepția cazului în care ambele părți sânt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist.
15. În conținutul art.1 al contractului nr.781604 din 04 iunie 2021, se atestă condițiile împrumutului. Astfel, valoarea totală a împrumutului este de 17000 lei; dobânda 0,8% per zi; valoarea totală de plată 19040 lei; durata contractului 30 zile și data de rambursare a împrumutului este 04 iulie 2021 (f.d.6).
16. Potrivit prevederilor art.2.1 din contract, acesta este semnat la distanță. Contractul a fost întocmit conform cererii de împrumut completate pe site-ul www.online.dacredit.md și a fost semnat electronic de către împrumutător și transmis împrumutatului la adresa sa de poștă electronică (...).
17. Prevederea art. 2.3 din contract stabilește, împrumutul se pune la dispoziția împrumutatului într-o singură tranșă. Articolul 3.1., împrumutatul va rambursa împrumutul în contul bancar al împrumutătorului indicat în contract, sau prin alte metode de plată publicate și agreate de împrumutător (f.d.6 *verso*).
18. Din conținutul cererii de chemare în judecată și materialele cauzei rezultă că OCN „Dacreditare" SRL și-a executat obligația contractuală și a oferit împrumutul în mărime de 17000 lei, iar pârâtul nu și-a executat obligațiile contractuale și nu a restituit împrumutul acordat de reclamant. Totodată reclamantul a expediat o somație în adresa lui Darii Maxim, prin care a solicitat restituirea datoriei în termen de 7 zile, însă a rămas fără răspuns (f.d.11-12).
19. Din ordinul de eliberare a numerarului nr.781604 din 04 iunie 2021, se confirmă faptul că Darii Maxim a primit suma împrumutului în mărime de 17000 lei (f.d.9).

20. Astfel, actele cauzei indică că, deși OCN „Dacreditare” SRL a acordat împrumutul în termenele și condițiile stabilite în contract, îndeplinindu-și astfel toate obligațiile asumate față de debitor, Darii Maxim nu și-a executat partea sa de obligații.
21. Potrivit cererii de chemare în judecată, datoria pârâtului față de reclamant constituie, suma împrumutului în mărime de 17000 lei și penalitatea în mărime de 17000 lei (f.d.5 *verso*).
22. Judecătorul reține că valoarea împrumutului nerambursat, constituie suma de 17000 lei, iar potrivit cererii de chemare în judecată și a materialelor cauzei civile reiese cert că pârâtul Darii Maxim, nu și-a onorat obligațiile contractuale și nu a achitat creditul în termenul convenit de părți, iar soluționarea pe cale amiabilă a litigiului s-a soldat fără un rezultat.
23. Articolul 1247 alin. (1) din Codul civil relevă, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit de contract.
24. Având în vedere neexecutarea obligațiilor contractuale de rambursare a împrumutului, judecătorul stabilește că pretenția reclamantei este întemeiată, și respectiv de la pârâtul Darii Maxim urmează a se încasa în beneficiul reclamantei OCN „Dacreditare” SRL suma împrumutului în mărime de 17000 lei.
25. Or, probe contrare nu au fost prezentate de pârâtul Darii Maxim, iar dispozițiile art.118 alin.(1) din Codul de procedură civilă relevă că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
26. Referitor la pretenția reclamantei OCN „Dacreditare” SRL privind încasarea de la Darii Maxim a penalității în mărime de 17000 lei, judecătorul o respinge din următoarele considerente.
27. Potrivit art. 3 din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, contract de credit pentru consumatori – contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub forma de amânare la plată, împrumut sau alte facilități similare, cu excepția contractului pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe toată durata furnizării lor.
28. În conformitate cu art. 16 lit. a) al Legii nr.105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, consumatorul, la încheierea contractelor, are următoarele drepturi, de a lua liber decizii la achiziționarea produsului, serviciului, fără a i se impune în contracte clauze abuzive sau care pot favoriza folosirea unor practici comerciale incorecte, de natură a influența opțiunea acestuia.
29. Conform prevederilor art. 1069 alin. (1) și alin. (4) lit. b) Cod civil, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. În contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: clauzele au fost propuse de către profesionist; clauzele nu au fost negociate individual.

30. În accepțiunea art. 1071 alin. (1) și (2) Cod civil, persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sânt elaborate și comunicate într-un limbaj clar și inteligibil, precum și să fie lizibile.
31. Această cerință este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificațiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligației de transparență impuse prin dispozițiile alin. (1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.
32. Articolul 1076 alin. (1)-(3) din Codul civil stipulează, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanța de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu.
33. În corespundere cu prevederile art. 1077 alin. (1) pct. 6) din Codul civil, sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudicial cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.
34. Dispozițiile art. 947 alin. (1) și (3) din Codul civil specifică, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.
35. Potrivit art. 949 alin. (2) din Codul civil, creditorul are dreptul să pretindă repararea prejudiciului în partea neacoperită prin penalitate (clauză penală inclusivă). În cazurile prevăzute de lege sau contract, creditorul poate cere sau despăgubiri, sau penalitate (clauză penală alternativă), poate cere repararea prejudiciului peste penalitate (clauză penală punitivă) sau poate cere doar penalitate (clauză penală exclusivă).
36. În temeiul art. 942 alin. (4) și (6) din Codul civil, în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere. Orice clauza contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolute.
37. În coroborare cu art. 334 alin. (1) din Codul civil, actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sânt nule.
38. Articolul 328 alin. (1) și (2) din Codul civil prevede expres că, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acțiune, cât și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Nulitatea

absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.

39. Potrivit art. 329 alin. (1) și (2) din Codul civil, în contractele cu consumatorii sânt nule clauzele abuzive, precum și clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecție). Nulitatea de protecție operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.
40. La caz, judecătorul atestă dispoziția art.3.3 din contractul de împrumut nr.781604 din 04 iunie 2021, potrivit căreia, în situația în care există sume restante, împrumutătorul va aplica pentru fiecare zi de întârziere până la rambursarea totală a restanței, o penalitate zilnică echivalentă cu 0,8 %/zi din suma restantă (f.d.6 *verso*).
41. Totodată, din conținutul acțiunii civile se relevă că suma de 17000 lei, constituie penalitate pentru 125 zile, conform calculului 17000 lei (valoarea împrumutului) x 0,8% x 125 zile (f.d.5 *verso*).
42. Judecătorul constată că suma de 17000 lei - penalitate pentru întârziere este una disproporționată, motiv pentru care singura soluție este intervenția sancțiunii nulității, în calitate de unic remediu de restabilire a echității de pe urma abuzului profesionistului OCN „Dacreditare” SRL față de consumatorul Darii Maxim.
43. Astfel, judecătorul apreciază clauza privind penalitatea din contractul de împrumut nr.781604 din 04 iunie 2021, drept abuzivă, or, conținutul clauzei contractuale ce se regăsește la pct. 3.3 al contractului în litigiu, face parte dintr-un contract încheiat dintre un profesionist și un consumator, la caz fiind aplicabile prevederile art. 1077 alin. (1) pct. 6) din Codul civil.
44. Judecătorul relevă că, o clauză contractuală standard este lipsită de efect dacă prejudiciază disproporționat, contrar principiilor bunei-credințe, cealaltă parte a contractului. În acest sens, se iau în considerare conținutul contractului, împrejurările în care clauza este inserată în contract, interesele reciproce, alte împrejurări. Caracterul inechitabil al clauzelor contractuale standard se prezumă în caz de dubiu dacă o prevedere nu este clară.
45. Subsecvent, judecătorul atestă că consumatorul nu poate fi obligat irevocabil de a respecta clauze care creează, contrar cerințelor de bună-credință, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract.
46. La caz, judecătorul reiterează prevederile art. 2.1 din contractul nr.781604 din 04 iunie 2021, car relevă că contractul este semnat la distanță. Contractul a fost întocmit conform cererii de împrumut completate pe site-ul www.online.dacredit.md și a fost semnat electronic de către împrumutător și transmis împrumutatului la adresa sa de poștă electronică (...).
47. Astfel, din materialele anexate, judecătorul stabilește că OCN „Dacreditare” SRL nu a probat prezumția lipsei negocierii individuale a contractului și în special a clauzei contractuale ce prevede obligația de plată a penalității zilnice în mărime de 0,8%/ zi, stipulate în contract. În cazul în care profesionistul pretinde că o clauză standard a fost negociată individual, lui îi revine sarcina probei, or faptul că debitorului i-au fost

aduse la cunoștință clauzele contractuale, iar ultimul le-a acceptat nu poate echivala cu negocierea acestor clauze.

48. Luând în considerare aspectele constatate, judecătorul reține că contractul nominalizat este un contract de adeziune cu clauze standard, care nu au fost negociate cu consumatorul Darii Maxim și astfel, contrar argumentelor invocate în acțiunea civilă de OCN „Dacreditare" SRL, se califică ca fiind nejustificată legal încasarea din contul pârâtului Darii Maxim a penalității de 17000 lei, în cazul în care constituie prevederi contractuale standard, ce nu au temei legal în prezentul litigiu.
49. Din motivele enunțate, judecătorul ajunge la concluzia de a respinge acțiunea civilă în partea solicitării de încasare a penalității în mărime 17000 lei.
50. Cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, instanța reține art.82 din Codul de procedură civilă stabilește că, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.
51. În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
52. Totodată, conform art. 3 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 (*în vigoare la data depunerii acțiunii*), cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, se impun cu taxă de stat în mărime de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice.
53. Potrivit ordinului de plată nr.4027 din 04 decembrie 2023, OCN „Dacreditare" SRL la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de stat în mărime de 1020 lei (f.d.2).
54. Astfel, pornind de la faptul că acțiunea a fost admisă parțial, respectiv taxa de stat urmează a fi încasată de la pârât proporțional pretențiilor admise, adică suma de 510 lei.
55. Cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, judecătorul reține dispozițiile art.96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.
56. În prezentul litigiu, reclamanta OCN „Dacreditare" SRL a beneficiat de serviciile de asistență juridică prestate de avocatul Carmanschi Vitalie, în baza mandatului nr.2106760 (f.d.3).
57. Conform ordinului de plată nr.4184 din 06 decembrie 2023, se confirmă că reclamanta OCN „Dacreditare" SRL, a achitat CA „Carmanschi Vitalie" în prezentul litigiu, suma de 492 lei, pentru servicii de asistență juridică (f.d.4). Altfel, de la pârât urmează a se încasa cheltuielile de asistență juridică în mărime de 492 lei, aceste cheltuieli fiind reale, necesare și rezonabile ca mărime.

58. Din aceste considerente, judecătorul admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Dacreditare” SRL către Darii Maxim privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.
59. În conformitate cu art. art. 94, 238-241, 276^2 -276^4 Cod de procedură civilă,

Hotărăște:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Dacreditare” SRL către Darii Maxim privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Darii Maxim în beneficiul OCN „Dacreditare” SRL, în baza contractului de împrumut nr.781604 din 04.06.2021, suma de 17000 (șaptesprezece mii) lei cu titlu de împrumut, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 510 (cinci sute zece) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 492 (patru sute nouăzeci și doi) lei.

În rest, acțiunea civilă se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Judecător
Judecătoria Chișinău (sediul Centru) Diana Tricolici